

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยอาศัยแบบสอบถาม (Questionnaire) และใช้วิธีการสัมภาษณ์ (Interview) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้ทำการสุ่มจากประชากร ตามขั้นตอน ดังนี้

ประชากรในการวิจัย

คือผู้ที่ดำรงตำแหน่งกรรมการเคหะชุมชน ของการเคหะแห่งชาติในกรุงเทพมหานคร จำนวน 15 แห่ง จำนวนกรรมการทั้งหมด 1,062 คน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 กรรมการเคหะชุมชน จำนวน 15 เคหะชุมชน

ลำดับที่	ชื่อเคหะชุมชน	จำนวนหน่วย	จำนวนกรรมการ
1	ดินแดง 1	2,554	32
2	ดินแดง 2	5,972	46
3	ห้วยขวาง	3,478	40
4	บางบัว	1,214	22
5	ทุ่งสองห้อง	4,501	384
6	คลองจั่น	5,814	244
7	ร่มเกล้า	5,840	41
8	รามอินทรา	812	10
9	ธนบุรี	3,513	87
10	คลองเตย	4,018	54
11	บ่อนไก่	1,541	19
12	บางนา	1,655	24
13	บางชัน	1,254	20
14	พรพระร่วงประสิทธิ์	1,005	12
15	หัวหมาก	2,346	30
	รวม	45,517	1,062

กลุ่มตัวอย่าง

ในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีกำหนดขนาดตัวอย่างจำนวน 300 คน จากการเปิดตารางกำหนดขนาดตัวอย่างที่กำหนดความเชื่อมั่น 95% (วิเชียร เกตุสิงห์, 2541) วิธีเลือกตัวอย่างเลือกจากทะเบียนชุมชนของการเคหะแห่งชาติ ในกรุงเทพมหานครทั้งหมด 15 ชุมชน ในแต่ละชุมชนสุ่มเลือกกรรมการเคหะชุมชนจำนวนชุมชนละ 30 คน ชุมชนใดที่มีกรรมการไม่ถึง 30 คน จะเลือกมาศึกษาทั้งหมด จากวิธีการเลือกดังกล่าว ในที่สุดได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 300 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง โดยอาศัยแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ และผลการวิจัยที่มีผู้ศึกษาในเรื่องที่ใกล้เคียงกันมาแล้ว รวมทั้งการรวบรวมกลุ่มคำถามคำตอบของกรรมการเคหะชุมชน โดยการดำเนินงานของผู้วิจัยเองเป็นบรรทัดฐานในการจัดทำแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามที่ใช้วัดตัวแปรปัจจัยบุคคลในงานวิจัยนี้ ได้แก่ อายุ การศึกษา รายได้ โอกาสการเปิดรับสื่อ และค่านิยมทันสมัย

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามที่ใช้วัดพฤติกรรมกรรมการแสวงหาข่าวสารของกรรมการเคหะชุมชน ได้แก่ ความสนใจต่อเนื้อหาข่าวสาร การเลือกใช้สื่อแสวงหาข่าวสาร และจุดมุ่งหมายของการเปิดรับข่าวสาร

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามที่ใช้วัดความพึงพอใจในข่าวสารเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยอาศัยแนวคิดจากหลักเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน 8 ประการของสังคมไทยเป็นหลักในการสร้างข้อคำถาม

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาตัวแปรปัจจัยบุคคล พฤติกรรมการแสวงหาข่าวสาร และความพึงพอใจต่อข่าวสาร ตามรายละเอียดแสดงไว้ในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ตัวแปรในการวิจัย จำแนกตามสมมุติฐานของการวิจัย

สมมุติฐานของการวิจัย	ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม
1. อายุ การศึกษา รายได้ โอกาสเปิดรับสื่อ และค่านิยมทันสมัย มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการแสวงหาข่าวสารของกรรมการเคหะชุมชน	อายุ การศึกษา รายได้ โอกาสเปิดรับสื่อ และค่านิยมทันสมัย	พฤติกรรมกรรมการแสวงหาข่าวสาร
2. พฤติกรรมการแสวงหาข่าวสาร มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในข่าวสาร	พฤติกรรมกรรมการแสวงหาข่าวสาร	ความพึงพอใจในข่าวสาร
3. โอกาสเปิดรับสื่อ สามารถอธิบายความพึงพอใจในข่าวสาร	อายุ การศึกษา รายได้ โอกาสเปิดรับสื่อ และค่านิยมทันสมัย พฤติกรรมกรรมการแสวงหาข่าวสาร	ความพึงพอใจในข่าวสาร

ตัวแปรและการวัดตัวแปร

1. ตัวแปรปัจจัยบุคคลที่เลือกศึกษา

1.1 อายุ แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่

อายุ ไม่เกิน 29 ปี

อายุ 30 - 39 ปี

อายุ 40 - 49 ปี

อายุ 50 - 59 ปี

อายุ 60 ขึ้นไป

1.2 การศึกษา แบ่งออกเป็น 6 ระดับ ได้แก่

ประถมศึกษา

มัธยมศึกษาตอนต้น

มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.

ปวส. / อนุปริญญา

ปริญญาตรี
สูงกว่าปริญญาตรี

- 1.3 รายได้ แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่
ไม่เกิน 5,000 บาท
5,001 - 10,000 บาท
10,001 - 20,000 บาท
20,001 บาทขึ้นไป

1.4 โอกาสการเปิดรับสื่อ ได้จากคะแนนรวมโดยนับจำนวนสื่อที่มีในครอบครอง หรือ มีแหล่งที่สามารถติดต่อได้ หารด้วยจำนวนสื่อทั้งหมด และแบ่งระดับตามคะแนนเฉลี่ยออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- คะแนนเฉลี่ย 0 - .20 หมายความว่า มีโอกาส น้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ย .21 - .40 หมายความว่า มีโอกาส น้อย
คะแนนเฉลี่ย .41 - .60 หมายความว่า มีโอกาส ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย .61 - .80 หมายความว่า มีโอกาส มาก
คะแนนเฉลี่ย .81 - 1.00 หมายความว่า มีโอกาส มากที่สุด

1.5 ค่านิยมทันสมัย ได้จากคะแนนรวมที่ใช้วัดตามแบบสอบถาม OM - 12 ของอินเคลดิส และสมิท ให้ค่าคะแนนเป็น 0, 1 ของคำตอบแต่ละข้อ แปลงคะแนนเต็มให้เป็น 1.00 แบ่งระดับคะแนนออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- คะแนนเฉลี่ย 0 - .20 หมายความว่า มีความทันสมัย ระดับต่ำมาก
คะแนนเฉลี่ย .21 - .40 หมายความว่า มีความทันสมัย ระดับต่ำ
คะแนนเฉลี่ย .41 - .60 หมายความว่า มีความทันสมัย ระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย .61 - .80 หมายความว่า มีความทันสมัย ระดับสูง
คะแนนเฉลี่ย .81 - 1.00 หมายความว่า มีความทันสมัย ระดับสูงมาก

2. พฤติกรรมการแสวงหาข่าวสาร ประกอบด้วยความสนใจต่อเนื้อหาข่าวสาร การเลือกใช้สื่อสารข่าวสาร และจุดมุ่งหมายของการเปิดรับข่าวสาร

- 2.1 ความสนใจเนื้อหาของข่าวสาร วัดจากการได้รับข่าวสารประเภทต่าง ๆ ได้แก่

ประเภทความรู้ ประเภทข่าว ประเภทความบันเทิง และประเภทโฆษณาบริการสินค้า ให้ค่าคะแนน เป็น 0, 1

2.2 การเลือกใช้สื่อแสวงหาข่าวสาร วัดจากจำนวนสื่อที่ใช้ประเภทต่าง ๆ ได้แก่ สื่อ บุคคล สื่อมวลชน และสื่อเฉพาะกิจ ให้คะแนนเป็น 0, 1

2.3 จุดมุ่งหมายของการเปิดรับข่าวสาร หรือความต้องการการเปิดรับข่าวสารตาม เหตุผลต่าง ๆ ให้คะแนน เป็น 0, 1

การคิดคะแนน การแปลความหมายคะแนน และค่าเฉลี่ย ใช้หลักการเดียวกับโอกาส เปิดรับสื่อ

3. ความพึงพอใจในข่าวสาร ได้จากคะแนนรวมจากคำถามเกี่ยวกับความสอดคล้องกับ ความต้องการของข่าวสาร ประโยชน์ที่ได้รับ และความพึงพอใจจากข่าวสารที่ได้รับ แต่ละข้อใน แต่ละส่วน แบ่งเป็น 4 ระดับคะแนน ดังนี้

มาก = 4 คะแนน

ปานกลาง = 3 คะแนน

น้อย = 2 คะแนน

ไม่พอใจ = 1 คะแนน

คะแนนแต่ละส่วนเมื่อเฉลี่ยแล้วนำมารวมกันและหารด้วย 3 เพื่อให้คะแนนเต็มเท่ากับ

4.00 การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ย ใช้เกณฑ์ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.60 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยมาก

คะแนนเฉลี่ย 1.61 – 2.20 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย

คะแนนเฉลี่ย 2.21 – 2.80 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 2.81 – 3.40 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก

คะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.00 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบหาความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อถือได้ (Reliability) ของแบบสอบถาม ดังนี้

1. นำแบบสอบถามไปหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยนำแบบสอบถามที่ได้เรียบเรียงแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งได้แก่ อาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ เป็นผู้ตรวจความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ (Wording) เพื่อคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข และเลือกเอาเฉพาะข้อความที่มีความเที่ยงตรงแล้วนำไปสอบถามในการเก็บข้อมูลจริง

2. การทดสอบความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม (Reliability) ที่ใช้ในการวิจัยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่เกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็น ไปทดสอบกับกรรมการเคหะชุมชน นอกพื้นที่เป้าหมาย จำนวน 4 เคหะชุมชน ๆ ละ 5 คน และนำผลของการทดสอบที่ให้ค่าคะแนนเป็น 0 , 1 คือแบบสอบถามส่วนที่วัดค่านิยมทันสมัยไปหาค่าความเชื่อถือได้ โดยวิธีของ Kuder - Richardson จากสูตร KR 21 ดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์, 2541)

$$r_{kk} = k/(k - 1) (1 - M(k - M)/kS^2)$$

เมื่อ r_{kk} คือ ค่าความเชื่อถือได้

k คือ จำนวนข้อ

M คือ ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวม

S^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนรวม

แบบสอบถามค่านิยมทันสมัย 9 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่น = .71

ส่วนความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามที่ให้ค่าคะแนนตามแบบของ Likert ซึ่งคะแนนเป็น 0, 1, 2, 3, และ 4 คือแบบสอบถามส่วนที่วัดความพึงพอใจในข่าวสารใช้วิธีคำนวณค่า Coefficient Alpha ตามสูตรของ Cronbach ดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์, 2541)

$$\alpha = k/(k - 1) (1 - \sum Si^2 / St^2)$$

เมื่อ α คือ ค่าความเชื่อถือได้

k คือ จำนวนข้อ

Si^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ

St^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนรวม

แบบสอบถามความพึงพอใจในข่าวสารเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต 8 ข้อ ได้ค่าความเชื่อถือได้ = .75

ค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามทั้งสองตอondังกล่าว แม้จะไม่สูงมาก แต่ก็อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ เนื่องจากมีจำนวนข้อน้อย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลในพื้นที่พร้อมด้วยผู้ช่วยสัมภาษณ์ คือ เจ้าหน้าที่ดูแลชุมชนของการเคหะแห่งชาติ ซึ่งผ่านงานพัฒนาชุมชนมาแล้ว จำนวน 12 คน และผู้วิจัยชี้แจงวิธีการสัมภาษณ์ตามแบบสอบถาม เพื่อให้ทราบวัตถุประสงค์ของงานวิจัย และสร้างความเข้าใจร่วมกัน โดยก่อนออกเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ผู้วิจัยจะได้ดำเนินการโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ SPSS ดังนี้

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Method) ใช้สถิติการแจกแจงความถี่ ร้อยละค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.1 สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของกรรมการเคหะชุมชน ได้แก่ อายุ การศึกษา รายได้ โอกาสการเปิดรับสื่อ และค่านิยมทันสมัย

1.2 พฤติกรรมการแสวงหาข่าวสาร

1.3 ความพึงพอใจต่อข่าวสาร

2. การวิเคราะห์เชิงอนุมาน (Inferential Method) เพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยจะใช้สถิติในการวิเคราะห์ คือ

2.1 สมมติฐานที่ 1 อายุ การศึกษา รายได้ โอกาสการเปิดรับสื่อ และค่านิยมทันสมัยต่างกัน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการแสวงหาข่าวสาร

วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

2.2 สมมติฐานที่ 2 พฤติกรรมการแสวงหาข่าวสารของกรรมการเคหะชุมชนมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในข่าวสารและสถิติที่จะใช้คือ สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

2.3 สมมติฐานที่ 3 โอกาสการเปิดรับสื่อ สามารถอธิบายความพึงพอใจในข่าวสาร สถิติที่จะใช้คือ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)